

KLEINE PLEVIER:

Van de kleine Plevier werden 39 broedsels geconstateerd. Dit betekende ten opzichte van het topjaar 1968 met 49 broedsels een ernstige achteruitgang. Speciaal in de eerste helft van het broedseizoen zag het er somber uit. Eind mei 1969 hadden wij nog maar 21 broedsels geconstateerd tegenover 34 op het zelfde tijdstip van het jaar daarvoor.

De sterke verlaging van het waterpeil in de kanalen vanaf einde juni 1969 deed aan de oevers veel extra biotoop ontstaan, dat geschikt bleek te zijn. Gecombineerd met de gunstige weersomstandigheden heeft dit nog een inhaal-effect gehad bij het totale broedresultaat.

Het aantal jongen, dat in 1969 geringd kon worden, n.l. 82, was per slot van rekening nog heel redelijk, vooral als wij dit niet uitsluitend met 1968 (toen 94) vergelijken, maar ook met 1967 (toen 61 pulli).

Er zijn echter symptomen, die doen vrezen, dat de stand verder zal teruglopen. Eén noemden wij er reeds. Het was blijkbaar (mede) aan de lage waterstanden in de kanalen te danken, dat in het naseizoen nog zoveel plevieren (en met veel sukses) tot broeden kwamen.

Waar kwamen die vogels dan zo plotseling vandaan? Het waren namelijk bepaald niet uitsluitend de vogels, die er ook in de eerste helft van het seizoen al hadden gebroed. Er was een wijfje bij, dat wij in 1966 als jong in dit gebied hadden geringd en sindsdien nog nooit eerder als broedvogel in het gebied hadden aangetroffen. En er was een wijfje, dat zelfs al in 1965 hier was geboren en dat in alle tussenliggende seizoenen hier nimmer was vastgesteld, ondanks al onze nijvere pogingen.

Het lijkt er dus op, dat er een zekere reserve aan vogels aan het ontstaan is, die het onder normale omstandigheden in het A.W. duin niet tot broeden brengt, ondanks het aanleggen van geschikte, maar natuurlijk altijd (te?) kleine grintstukjes en die slechts door de uitzonderlijke waterstandverlaging zich tot broeden hebben laten verleiden. Op een dergelijke samenloop van gunstige omstandigheden kunnen wij vanzelfsprekend voor de toekomst nauwelijks rekenen. Het is een onopgelost probleem, of en zo ja, waar deze vogels in de tussentijd dan wel gebroed zullen hebben.

Een tweede donkere wolk boven de Plevierenstand in het A.W. duin is het gebrek aan élan van de jonge garde van 1968 om zich hier te vestigen. Van de 94 toen geringde jongen was er nu maar één broedvogel en het is toch aannemelijk, dat van die 94 er veel meer in leven zouden moeten zijn. Zoals wij vroeger al eens betoogden, moet eenterrein juist voor jonge vogels aantrekkelijk genoeg zijn om er zich nieuw te vestigen, anders ziet

het er voor de toekomst van de stand in zo'n gebied somber uit.

Een voorlopig laatste, maar ook zeer duidelijke waarschuwing, dat er iets hapert aan de aantrekkelijkheid van het terrein, gezien door plevierenogen, neemt een haast anecdotische vorm aan. Hier is het verhaal. Een man en een vrouw Kleine Plevier, beide al jaren uit het gebied bekend, breedden in het vroege seizoen en kregen op 23 mei jongen. Het is ons (nog) niet bekend, of deze jongen succesvol opgegroeid zijn, maar in ieder geval staat vast, dat het vrouwtje al heel gauw weinig zin meer had in deze man. Zij is kennelijk in het A.W.gebied gaan zwerven en kreeg verkering met een andere man, ook één van de eigen streek, want die was daar in 1967 geboren. Beide hadden dus hun historische banden met het A.W.gebied, maar dit verhinderde niet, dat zij heel snel na hun eerste contacten samen dit gebied verlieten om zich bij Amsterdam te vestigen! Omstreeks 2 juni (!) werd daar het eerste ei voor een tweede broedsel gelegd, op een afstand van ca. 16 km. hemelsbreed van het eerste legsel.

De wat sombere toekomstverwachtingen weerhouden ons er echter niet van om door te gaan zoveel mogelijk Kleine Plevieren te binden aan het terrein door het aanleggen van de z.g. "kunstterritoria", kale met grind of schelpen bedekte stukjes.

In 1968 hadden wij er drie. in 1969 waren er zeven. Zij hebben in redelijke mate aan de bedoelingen beantwoord, want van deze zeven werden er in het seizoen 1969 vier goed genoeg bevonden om er de eieren te deponeren. Van de drie overige bestonden er twee in 1968 ook al en hadden toen beide bewoning. Er kan dus gesteld worden, dat zeker zes van de zeven aangelegde stukjes min of meer aan de biotoop-eisen van de Kleine Plevier voldeden.

De stukjes werden bewoond door oude bekenden: er trok nu geen jong mannetje naar toe. Andere oude bekenden moesten wij missen, bijv. het (nu eventueel) 10-jarige mannetje, waarnaar wij veel gezocht hebben. Toen tenslotte zijn territorium uit 1968 bewoond werd, waren wij erg enthousiast. De desillusie kwam later, toen bleek, dat het een geheel onbekende, nieuwe kolonist was. Overigens toonde deze vestiging wel aan, dat het oude mannetje onmogelijk weggebleven kon zijn, omdat het oude territorium niet meer bruikbaar zou zijn, want een vreemde wist het goed te vinden (en met succes te gebruiken).

Misschien mogen wij de dan 11 jarige in 1970 toch nog ergens begroeten.

De verliescijfers waren ook nu weer erg hoog, maar grotendeels te wijten aan natuurlijke oorzaken. Van de 153 eieren ging 7 % verloren door de z.g. "deel-verliezen" (schier- of beschadigde eieren) en 35% door wegraken van

gehele legsels, dus totaal 42% verlies.

Het broedseizoen duurde - tengevolge van het fraaie juli-weer - vrij lang: tot half augustus controleerden wij nog opgroeiende jongen. Daarna verdwenen ook de laatste Kleine Plevieren heel snel, op een enkele, meestal juveniele, doortrekker na.

Tot dusver hebben wij over 1969 nog geen meldingen uit het buitenland bekomen.

F.J.Vlaanderen-Daatselaar

K.Vlaanderen

J.Walters.